

КОН'ЮКТУРА РИНКУ ОЛІЙНО-ЖИРОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

Олійно-жирова промисловість України – одна з провідних галузей харчової промисловості, яка є структурним підкомплексом АПК і являє собою досить економічно розвинену, сформовану, постійно функціонуючу систему.

Олійно-жирова промисловість України показує високі темпи зростання виробництва, споживання і посідає одну з лідируючих позицій в експорті. З огляду на експортну спрямованість галузі актуальним є дослідження наслідків і перспектив розвитку ринку олійних культур в умовах глобалізації. Олійні культури є джерелом одержання цінної продукції продовольчого і технічного призначення. Частка прибутку від їх реалізації у прибутку від реалізації сільськогосподарської продукції постійно збільшується. Саме тому потенціал олійних культур суттєво впливає на прибутковість і конкурентоспроможність аграрного сектора країни.

Розглянуто теоретичні та методичні засади формування пропозиції на агропродовольчому ринку, його основні функції, умови ефективного функціонування та критерії, які характеризують структуру ринку. Проаналізовано сучасний стан та тенденції розвитку світового і вітчизняного ринків продукції олійних культур та чинників, що на них впливають. висвітлено питання оптимізації природно-економічного потенціалу вирощування олійних культур, наведено стратегічні напрями підвищення ефективності виробництва продукції олійних культур за обмеженого фінансово-кредитного забезпечення.

Ключові слова: олія, ринок, олійно-жирова промисловість, агропромисловий комплекс, соняшник, експорт, соя, кредит.

КОНЬЮКТУРА РЫНКА МАСЛЕНО-ЖИРОВОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ УКРАИНЫ

Масложировая промышленность Украины - одна из ведущих отраслей пищевой промышленности, которая является структурным подкомплексом АПК и представляет собой достаточно экономически развитую, сложившуюся, постоянно функционирующую систему.

Масложировая промышленность Украины показывает высокие темпы роста производства, потребления и занимает одну из лидирующих позиций в экспорте. Учитывая экспортную направленность отрасли актуальным является исследование последствий и перспектив развития рынка масличных культур в условиях глобализации. Масличные культуры является источником получения ценной продукции продовольственного и технического назначения. Доля прибыли от их реализации в прибыли от реализации сельскохозяйственной продукции постоянно увеличивается. Именно поэтому потенциал масличных культур существенно влияет на прибыльность и конкурентоспособность аграрного сектора страны.

Рассмотрены теоретические и методические основы формирования предложения на агропродовольственном рынке, его основные функции, условия эффективного функционирования и критерии, характеризующие структуру рынка. Проанализировано современное состояние и тенденции развития мирового и отечественного рынков продукции масличных культур и факторов, на них влияющих. освещены вопросы оптимизации природно-экономического потенциала выращивания масличных культур, приведены стратегические направления повышения эффективности производства продукции масличных культур при ограниченном финансово-кредитного обеспечения.

Ключевые слова: масло, рынок, масложировая промышленность, агропромышленный комплекс, подсолнечник, экспорт, соя, кредит.

CONJUNCTURE OF THE MARKET OF THE OLIVE-FERROUS INDUSTRY OF UKRAINE

The oil and fat industry of Ukraine is one of the leading branches of the food industry, which is a structural subcomplex of the agroindustrial complex and is a fairly economically developed, well-established, constantly functioning system.

The oil and fat industry of Ukraine shows high growth rates of production, consumption and occupies one of the leading positions in exports. Given the export orientation of the industry, it is relevant to study the consequences and prospects of the market for oilseed crops in a globalized environment. Oil-bearing crops are a source of valuable food products and technical purposes. The share of profit from their sale in the profits from the sale of agricultural products is constantly increasing. That is why the potential of oilseeds significantly affects the profitability and competitiveness of the country's agrarian sector.

The theoretical and methodical principles of forming the proposal on the agro-food market, its main functions, conditions of effective functioning and criteria characterizing the structure of the market are considered. The current state and trends of development of world and domestic markets of oilseeds production and factors influencing them are analyzed. The questions of optimization of the natural and economic potential of cultivating oilseeds are highlighted, strategic directions of increasing the production efficiency of oilseed crops for limited financial and credit support are given.

Key words: oil, market, oil and fat industry, agro-industrial complex, sunflower, export, soya, credit.

Постановка проблеми. Олійно-жирова промисловість України показує високі темпи зростання виробництва, споживання і посідає одну з лідируючих позицій в експорті.

Стратегічне значення олійного виробництва в Україні підтверджує його перспективність. Олійно-жирова промисловість займає одне з провідних місць у формуванні внутрішнього ринку продовольства та структурі валютних надходжень, є однією з бюджето-формуючих галузей. У структурі експорту продовольчих

товарів продукції олійно-жирової промисловості належить понад 30 %, а в загальних обсягах аграрної продукції – близько 14 [1]. Не зважаючи на зростаючий попит на рослинні олії на світовому ринку, серйозними стримуючими факторами для підприємств галузі на внутрішньому ринку є декларування цін на олію як соціально значимий продовольчий товар, низька купівельна спроможність населення, загроза посилення ризиків сировинного забезпечення внаслідок скасування експортного мита на насіння соняшника і відсутності бар'єрів для експорту ріпаку і сої. Крім того, в галузі посилюється диспаритет між наявними переробними потужностями, які станом на 1.01.2015 р. становили 15 231,8 тис. т переробки насіння олійних культур в рік, і сировинною базою, яка з урожайністю соняшника на рівні 19—20 ц/га, становить 10—11 млн. т в рік. Все це в умовах посилення глобалізації і обмеженості попиту на внутрішньому ринку рослинних олій визначає необхідність теоретичних та науково-практичних досліджень особливостей функціонування підприємств олійно-жирової галузі, зокрема процесу конкуренції в першому її сегменті, а саме виробництві рослинних олій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Вирішення проблем державного регулювання і подальшого розвитку олійного виробництва привертало й продовжує привертати увагу багатьох дослідників, серед яких: О. М. Іваницька, М. Х. Корецький, О. Г. Мордвінов, П. Т. Саблук, О. М. Шпичак, В. В. Юрчишин. Визначенню напрямів удосконалення механізму державного регулювання та інноваційно-інвестиційної політики розвитку олійного виробництва присвячені роботи С. І. Таршина [2,3]. Розробці науково обґрунтованих напрямів і практичних рекомендацій з розвитку інноваційної діяльності підприємств олійно-жирового підкомплексу АПК, узагальненню теоретичних засад інноваційної діяльності підприємств з урахуванням сучасних умов господарювання в Україні, визначенню сутності та специфіки інноваційного розвитку підприємств як чинника підвищення ефективності олійно-жирового виробництва присвячена дисертаційна робота І. В. Драган [4].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми.

З метою визначення рівня розвитку галузі слід провести аналіз виробництва насіння олійних культур та продуктів їх переробки.

Метою статті є дослідження кон'юктури ринку олійно-жирової промисловості України.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Найбільш поширеними олійними культурами в Україні є соняшник, соя, ріпак, льон, гірчиця. Україна – один з основних світових виробників насіння соняшнику. Природно-кліматичні умови дозволяють вирощувати соняшник практично на всій території. Соняшник – теплолюбна і посухостійка культура, кращими ґрунтами для соняшнику є типові чорноземи, темно-каштанові, сірі лісові суглинки та перегнійно-карбонатні. Отже, найсприятливіші умови для вирощування соняшнику у степовій і частково лісостеповій природних зонах. Найбільші посіви соняшнику у 2015 р. були в Дніпропетровській, Запорізькій, Кіровоградській, Харківській, Миколаївській, Одеській та Херсонській областях.

Досліджуючи динаміку посівних площ олійних культур за роками, спостерігаємо збільшення посівів соняшнику та сої. Так, зібрана площа соняшнику в Україні та Запорізькій області у 2015 р. становила 5081,7 та 595,1 тис. га, що порівняно з 2014 р. відповідно становить 121,2 та 107,1 %. Значно збільшилась зібрана площа сої у 2015 р. порівняно з 2014 р. В Україні цей показник становив 1412,43 тис. га, що у 2,3 раз більше, ніж у 2014 р., у Запорізькій області відповідно 8,71 тис. га, або 150,2 % до 2013 р. Стосовно ріпаку, то за чотири роки його посівні площі значно скоротились: в Україні у 2012 р. ріпак було зібрано з площі 547,01 тис. га, що в 1,8 раз менше, ніж у 2009 р. (1013,6 тис. га), у Запорізькій області – з 8,31 тис. га, що в 2,5 рази менше, ніж у 2011 р. (20,5 тис. га). Для визначення рівня розвитку олійно-жирової галузі слід проаналізувати виробництво насіння олійних культур за обсягом.

Переробкою насіння олійних культур в Україні (за даними Держстату) займаються 1200 суб'єктів господарювання. При цьому галузь характеризується досить високою концентрацією виробництва: понад 90 % олії виробляє 51 спеціалізоване підприємство великої та середньої потужності.

Загалом на сьогодні в олійно-жировому виробництві має місце висока концентрація капіталу.

При цьому в світі через падіння цін на нафтопродукти дешевшають і рослинні олії, для яких нафта є базисом вартості. В

світлі зниження рентабельності олійного виробництва питання його ефективності є одним із ключових в галузі. При переробці насіння соняшника кожен додатковий відсоток виходу олії забезпечує до 15 дол. США прибутку на 1 т олії [5].

Структуру ринку рослинних олій можна оцінити за допомогою моделі виробничої функції [6, с. 137]:

$$y = a \prod_{j=1}^n x_j^{\alpha_j}, \quad (1)$$

де y — обсяг випуску рослинної олії, t ; j x — фактори випуску рослинних олій, α_j — параметри виробничої функції, при цьому $j = 1, \dots, n$.

Така функція є гнучкою і описує основні виробничо-технологічні взаємозв'язки переробного виробництва. Крім того, функція Коба-Дугласа, яка часто застосовується в економічних дослідженнях, є її окремим випадком. Рівняння (1) після лінеаризації і з урахуванням особливостей переробки насіння олійних культур набуває вигляду [7, с. 261]:

$$\ln y = \ln a_0 + a_1 \ln x_1 + a_2 \ln x_2 + a_3 \ln x_3 \quad (2)$$

де y — кількість виробленої олії, t ; $1x$ — виробничі потужності, тис. t ; $2x$ — обсяг насіння, призначеного для переробки, t ; $3x$ — олійність насіння, %; a_0, a_1, a_2, a_3 — параметри рівняння.

Рівняння (2) було реалізоване за даними про виробництво соняшникової олії нерафінованої підприємствами, що входять до асоціації «Укроліяпром» за даними 2011—2015 рр. Його параметри і статистичні характеристики наведено в табл. 1.

Як свідчать дані табл. 1, побудовані рівняння є статистично адекватними і надійними. З погляду неокласичної економічної теорії побудовані рівняння є логічно адекватними досліджуваним процесам тоді, коли за економічним змістом між факторами і досліджуваним показником існує прямий зв'язок, і збільшення (зменшення) будь-якого фактора приводить до збільшення (зменшення) досліджуваного показника. За таких умов додатні знаки при невідомих свідчать про логічну адекватність рівнянь досліджуваному процесу.

Таблиця 1

Параметри і статистичні характеристики рівнянь виробничої функції для переробних підприємств ОЖГ, 2011—2015 рр.
(розраховано автором)

Рік	Коефіцієнти регресії				R	R ²	ε, %
	a ₀	a ₁	a ₂	a ₃			
2011	-5,15	-0,04	1,04	1,13	0,99	0,99	1,03
2012	-4,49	-0,01	1,01	0,96	0,99	0,99	1,16
2013	-3,37	-0,02	1	0,71	0,99	0,99	1,42
2014	-2,26	-0,03	0,97	0,63	0,99	0,99	1,63
2015	-1,17	-0,01	0,96	0,48	0,99	0,99	1,71

Примітка: R — множинне кореляційне відношення; R² — коефіцієнт детермінації; ε — середня помилка апроксимації.

Олійні культури вирощують на всіх континентах та в багатьох країнах світу. До основних виробників олійних культур належать Сполучені Штати Америки, Бразилія, Аргентина, Китай та Індія. Разом ці країни забезпечують понад дві третини світового виробництва олійної сировини. У структурі виробництва олійних культур переважають соєві боби (табл. 2).

Таблиця 2

Світове виробництво продукції олійних культур, млн т

MP Культура	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2014/2015 до 2010/2011, %
Копра	5,79	5,9	5,79	5,43	5,43	93,80
Бавовна	44,41	48,26	46,26	45,93	44,81	100,00
Пальмові ядра	12,99	13,86	13,86	15,79	16,35	125,90
Арахіс	39,84	38,42	38,42	41,06	39,27	98,60
Ріпак	60,56	61,57	61,57	71,38	71,66	118,30
Соєа	264,35	240,43	240,43	283,25	317,25	120,00
Соняшник	33,08	39,69	39,69	42,87	39,89	120,50
Всього	461,02	447,82	447,82	505,71	534,67	116,00

Зі швидкими темпами росту кількості населення значно зростає світова потреба у виробництві олійних культур – на 73,65 млн тонн, або на 16 %, протягом п'яти досліджуваних років. У відсотковому співвідношенні у світі провідною серед олійних культур є соя, на яку припадає 69 % в структурі споживання. Друге і третє місце належить насінню ріпаку та бавовни – 14 % та 6 % відповідно. Результати аналізу стану світового виробництва та споживання олійних культур дають підстави для висновку, що найбільшу питому вагу займають соя, соняшник і ріпак.

Соняшникова олія займає основну частку серед продуктів переробки олійних культур. У 2013/2014 МР Україна виробила 4,725 млн тонн, що становило 30 % від загального світового виробництва. Враховуючи нарощення Україною обсягів виробництва соняшникової олії, слід зазначити, що основна її частка поставляється на зовнішні ринки. Лідерами у виробництві соняшникової олії в Україні за результатами 2014 р. були: ГК «Кернел», ЗАТ «Каргілл», ЗАТ «Запорізький ОЖК», ЗАТ «Пологівський ОЕЗ», Компанія «Бунге Україна» та ПГ «Віолія», питома вага яких становила 60 %. Зважаючи на вагомість вітчизняної соняшникової олії на світовому ринку, слід зазначити, що 20 % від вирощеного соняшнику переробляється для задоволення внутрішніх потреб.

Вагомий вплив на економічну ефективність діяльності агроформувань має застосування раціональних сівозмін, які є головною ланкою у підвищенні рівня культури землеробства і посідають особливе місце, сприятливо впливаючи на врожайність та родючість ґрунту. Зважаючи на те, що в беззмінних посівах соняшнику спостерігається швидке поширення шкідників, та враховуючи багаторічний досвід України у вирощуванні вказаної культури, соняшник має повертатися на попереднє поле не раніше, як через 8–10 років, що сприяє значному зниженню поширеності хвороб і шкідників, поліпшенню водного та поживного режимів рослин, зменшенню засміченості посівів бур'янами.

Переробні потужності соняшнику в Україні освоєні на 10,1 млн тонн. Тому, якщо допустити, що переробні підприємства та експортний потенціал досягли цього показника, вирішити означену проблему можливо двома шляхами: 1) підвищенням урожайності; 2) згідно з рекомендаціями науковців привести сівозміни із соняшником до 6-пільних. Виробничі й наукові дослідження з вирощування гібридів

Всеукраїнського наукового інституту селекції свідчать про можливість повернення ряду сортів соняшнику на те саме поле через 5–6 років.

Однією з умов ефективного функціонування господарства є одержання максимуму прибутку від реалізації виробленої ним сільськогосподарської продукції. У зв'язку з цим нами розроблено варіанти рішень щодо пріоритетності виробництва сільськогосподарських культур для забезпечення економічної заінтересованості господарств. Під час обґрунтування варіантів рішень за оптимальної виробничої програми нами визначено перспективні показники на основі даних останніх років, проводився також їх обробіток за допомогою економіко-математичних методів, враховуючи показники передових господарств України.

За 100-відсоткової забезпеченості обіговими коштами насиченість товарними культурами у сівозміні повинна бути такою (%): соняшник – 10, соя – 10, ріпак – 10, озима пшениця – 30, кукурудза – 30, горох – 10. Так, товаровиробник одержить 720 тис. дол. США прибутку від вирощування товарних культур, а частка прибутку від вирощування олійних досягне 30 %. На вирощування олійних культур не впливає обмеженість доступу до обігових коштів, насиченість цих культур у сівозмінах за всіх розглянутих обсягів обігових коштів становить 30 і 10 %.

В умовах обмеженого доступу до обігових коштів пріоритетним є вирощування соняшнику, прибуток від його вирощування досягне 35,1 % від загальної суми за 50-відсоткової забезпеченості обіговими коштами. Прибуток від вирощування соняшнику за 90-, 80-, 70-, 60-, 50-відсоткової забезпеченості становить відповідно 23,2; 26,2; 27,8; 29,2; 35,1 % від загальної суми, тобто зі скороченням частки обігових коштів частка прибутку збільшується. Разом із тим стверджувати про доцільність насичення посівами олійних понад 30 % у деяких господарствах у теперішніх умовах не можна. Адже рівень їх забезпечення матеріально-технічними ресурсами, в першу чергу збиральною технікою, не дозволяє проведення всіх агротехнологічних заходів в оптимальні календарні терміни і зумовлює значні втрати біологічного врожаю.

Розглянувши потенційні можливості виробництва олійних культур в Україні за умови своєчасного кредитування та оптимального менеджменту, можна зробити висновок, що

недовикористання потенційних можливостей призводить до недоодержання доходу у сумі 3320 млн дол. (табл. 3). Для реалізації цих можливостей потрібне залучення додаткових коштів.

Таблиця 3

Потенційна пропозиція та можливості вирощування олійних культур в Україні у разі застосування прогресивних технологій

Вид олійних	Посівна площа, тис. га	Виробництво, млн т	Можливий урожай, т/га	Можливе виробництво, млн т	Недоодержаний дохід, млн дол.
Соняшник	5100	9,8	3,1	15,81	2034
Соя	1519	3,03	3,5	5,32	854
Ріпак	803	1,92	3,9	3,13	432
Усього	7422	14,75	х	24,26	3320

Для досягнення показників можливих урожаїв олійних в Україні короткострокові кредити мають бути збільшені у понад два рази і становити 2295 млн дол. США, що дасть можливість зростання обсягів надходження валютних коштів у сільське господарство України за рахунок експорту олійних культур на 3320 млн дол.

Висновки. Вітчизняний олійно-жировий підкомплекс останніми роками стабільно розвивається, завдяки, зокрема, протекціоністській політиці держави, спрямованій на обмеження експорту соняшнику. У ході дослідження було виявлено необхідність опрацювання чіткої концепції зовнішньоекономічної діяльності олійно-жирового підкомплексу на найближчу та оглядову перспективу, приведення у відповідність із міжнародними вимогами українського законодавства у цій галузі, розвитку відповідної інфраструктури, впровадження сертифікації продукції та стандартів якості, дотримання вимог санітарного і фітосанітарного контролю в процесі вирощування та переробки сировини тощо.

На основі аналізу світової кон'юнктури ринку олійних культур було виявлено, що їх вирощують на всіх континентах й у багатьох країнах світу. Основними виробниками є США, Бразилія, Аргентина, Китай та Індія, сукупна частка яких складає понад дві третини

світового виробництва олійної сировини. Оцінка балансу світового ринку олійних культур дала підстави для висновку, що найбільшу питому вагу займають соя, соняшник і ріпак.

Розгляд потенційних можливостей виробництва олійних культур в Україні за умови своєчасного кредитування та ефективного менеджменту показав, що їх недовикористання призводить до недоодержання доходу у сумі 3320 млн дол. Відповідно до проведених розрахунків, для досягнення показників можливих урожаїв олійних в Україні короткострокові кредити мають бути збільшені у понад два рази і становити 2295 млн дол. США, що дасть можливість зростання обсягів надходження валютних коштів у сільське господарство України за рахунок експорту олійних культур на 3320 млн дол.

За розрахунками, в умовах обмеженого доступу до обігових коштів пріоритетним є виросування соняшнику, прибуток від якого становив 35,1 % від загальної суми за 50-відсоткової забезпеченості обіговими коштами. Відповідно до проведених розрахунків, зі скороченням частки обігових коштів частка прибутку збільшується. Вирощування олійних культур вимагає наявності обігових коштів на придбання добрив, матеріально-технічної бази, засобів захисту рослин. Вивчення впливу різних факторів на ефективність виробництва олійних культур та їх кількісна оцінка свідчать про необхідність комплексного підходу до розробки напрямів розвитку олійної галузі та шляхів підвищення її економічної ефективності.

Література

1. Характеристика олійно-жирового комплексу України. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.geograf.com.ua/geoinfocentre/20-human-geography-ukraine-world/275-harakterystyka-oliynozhyrovogo-kompleksu-ukrainy>
2. Таршин С. І. Державне регулювання розвитку олійного виробництва // Вісник НАДУ. – К.: Вид-во НАДУ, 2004. – № 3.
3. Таршин С. І. Інноваційно-інвестиційна політика розвитку олійного виробництва // Держава та регіони. Серія: Державне управління. – 2004. – № 1.

4. Драган І. В. Розвиток інноваційної діяльності підприємств олійно-жирового підкомплексу АПК: Автореф. дис. канд. економ. наук. – Житомир. – 2014.

5. Денисенков Д. Реальный порог вхождения в отрасль за последние пять лет увеличился в 2,5—3 раза, — считает Юрий Давыдов, председатель правления, директор ПАО «Креатив Групп» [Электронный ресурс] // Бизнес. — 2014. — № 14. — Режим доступа : http://www.business.ua/articles/business_people/67199/?mp=2.

6. Денисенко Л. С. Варіативна оцінка ефективності функціонування ринку сої / Л. С. Денисенко // Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України: наук. зб. – 2015. – № 1 – 2 (72) – С. 137

7. Галушко В. П. Варіативна оцінка ефективності виробництва насіння соняшнику в умовах нестабільного ринку / В. П. Галушко, Л. С. Денисенко // Моніторинг біржового ринку. – 2014. – № 3 (22). – С. 261

1. Charakteristika oliyno-zhirovogo kompleksu UkraYini. [Elektronniy resurs] – Rezhim dostupu: <http://www.geograf.com.ua/geoinfocentre/20-human-geography-ukraine-world/275-harakterystyka-oliynozhyrovogo-kompleksu-ukrainy>

2. Tarshin S. I. Derzhavne reguluyuvannya rozvitku oliynogo virobnitstva // VIsnik NADU. – K.: Vid-vo NADU, 2004. – # 3.

3. Tarshin S. I. InnovatsIyno-InvestitsIyna polItika rozvitku oliynogo virobnitstva // Derzhava ta re- gIoni. SerIya: Derzhavne upravlinnya. – 2004. – # 1.

4. Dragan I. V. Rozvitok InnovatsIynoYi dIyalnostI pIdpriEmstv oliyno-zhirovogo pIdkompleksu APK: Avtoref. dis. kand. ekonom. nauk. – Zhitomir. – 2014.

5. Denisenkov D. Realnyi porog vhozheniya v otasl za poslednie pyat let uvelichilsya v 2,5—3 raza, — schitaet Yuriy Davyidov, predsedatel pravleniya, direktor PAO «Kreativ Grupp» [Elektronniy resurs] // Biznes. — 2014. — # 14. — Rezhim dostupu : http://www.business.ua/articles/business_people/67199/?mp=2.

6. Denisenko L. S. VarIativna otsInka effektivnostI funktsIonuvannya rinku soYi / L. S. Denisenko // VIsnik Akademiyi pratsI I sotsIalnih vIdnosin FederatsIYi profspIlok UkraYini: nauk. zb. – 2015. – # 1 – 2 (72) – S. 137

7. Galushko V. P. Variativna otsinka effektivnosti virobnitstva naslnnya sonyashniku v umovah nestabilnogo rinku / V. P. Galushko, L. S. Denisenko // Monitoring blrzhovogo rinku. – 2014. – # 3 (22). – S. 261

Рецензент: Янковий О.Г., д.е.н., професор, зав. кафедри економіки підприємства та організації підприємницької діяльності Одеського національного економічного університету

21.03.2018

УДК 330.322

Чурута Іван

ГАЛУЗЕВА І ТЕРИТОРІАЛЬНА СТРУКТУРА ПРЯМИХ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ

У статті автором проаналізовано поточну галузеву та територіальну структуру прямих іноземних інвестицій економіку України. У ході аналізу галузевої структури автором встановлено, що найбільша частка прямих іноземних інвестицій зосереджена у таких видах економічної діяльності як «промисловість» та «фінансова та страхова діяльність». У промисловості найбільша частка прямих іноземних інвестицій зосереджена у таких видах економічної діяльності як «виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів та «металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування». У ході аналізу територіальної структури автором встановлено, що найбільша частка прямих іноземних інвестицій зосереджена в м. Києві. З наведених у статті даних автором зроблено висновок, що поточна галузева і територіальна структура прямих іноземних інвестицій в економіку України є недостатньо збалансованою у зв'язку з нерівномірним економічним розвитком її регіонів, тому постає необхідність у проведенні заходів з усунення зазначених диспропорцій.